

javarészét átadni Szerbiának, Görögországnak, Törökországnak és Romániának. A nagyhatalmak közt uralkodó feszültség végre a véres világháborúban robbant ki. A világháború (1914—1918) oka: 1. Az angol-német versengés. 2. A francia reváns-politika. 3. Oroszország pánszláv törekvései. Az antant oldalán küzdöttek Oroszország, Anglia, Franciaország, Belgium, Szerbia, Montenegró, Görögország, Olaszország, Románia, Portugália, az Unió, Japán, Kína és a délamerikai államok. A központi hatalmak oldalán pedig Németország, a Monarchia, Törökország és Bulgária. A központi hatalmak az óriási túlerővel szemben is dicsőségesen harcoltak; mélyen benyomultak Franciaország, Oroszország területére, az utóbbit 1917-ben harc képtelenné tették; elfoglalták Belgiumot, Szerbiát, Montenegrot (1915) és Románia nagyrészét (1916). Amerikának nagy hadiipara, óriási emberanyaga, a központi hatalmak országaiban egyre növekvő élelmiszer- és hadianyaghiány végre is 1918 őszén a mindenütt ellenséges földön álló központi hatalmak összeroppanását okozták.

III. Összefoglalás. Vezérszavak alapján.

Mesedélután.

— Anyák Napjára. —

MÁTYÁS ANYJA.

Szilágyi
Örzsébet
Levelét megírta:
Szerelmes
Könnyével
Azt is telesírta.

Arannyal,
Ezüsttel
Megfizetek érted:
Szívemen
Hordom én.
A te hazatérted.

Fiának
A levél,
Prága városába,
Örömhírt
Viszen a
Szomorú rabságba:

Ne mozdulj,
Ne indulj,
Én egyetlen árvám!
Ki lesz az
Én fiam,
Ha megejt az ármány?

„Gyermekem!
Ne mozdulj
Prága városából;
Kiveszlek,
Kiváltlak
A nehéz rabságból.

Adassék
A levél
Hunyadi Mátyásnak,
Tulajdon
Kezébe,
Senkinek se másnak.“

Fekete
 Viaszból
 Nyom reá pecsétet;
 Könyöklön
 Várnak az
 Udvari cselédek.

„Ki viszi
 Hamarább
 Levelem Prágába?
 Száz arany,
 Meg a ló
 Teste fáradtsága.”

„Viszem én,
 Viszem én,
 Hét nap elegendő.”
 „Szerelmes
 Szívemnek
 Hét egész esztendő!”

„Viszem én,
 Hozom én
 Válaszát három nap.”
 „Szerelmes
 Szívemnek
 Három egész hónap!”

„Istenem,
 Istenem,
 Mért nem adál szárnyat,
 Hogy utol-
 Érhethném
 Az anyai vágyat!” —

S ahol jön,
 Ahol jön
 Egy fekete holló;
 Hunyadi
 Paizsán
 Ül ahhoz hasonló.

Leccapott,
 Leccapott
 Fekete szélvészből,
 Kikapá
 Levelét
 Az anyai kézből.

„Hamar a
 Madarat!
 El kell venni tőle!”
 Szalad a
 Sokaság
 Nyombá, hogy lelője.

Madarat
 Nem egyet,
 Százat is meglőnek,
 Híre sincs,
 Nyoma sincs
 A levélvivőnek.

Napestig
 Az erdőn
 Űzeti hiába:
 Éjfélen
 Kopognak
 Űzvegy ablakába.

„Ki kopog?
 Mi kopog?”
 Egy fekete holló!
 Nála még
 A levél,
 Vagy ahhoz hasonló.

„Piros a
 Pecsétje,
 Finom a lajtása:
 Ó áldott,
 Ó áldott
 A kezeirása!”

Arany János.